

Bæredygtighed og velfærd i farestalden

Jonas Würtz, direktør, Go Gris

Vivi Aarestrup Moustsen, chefforsker, MSc PhD, SEGES Gris

STØTTET AF

Svineafgiftsfonden

Bæredygtighed handler både om klima, velfærd og bundlinje

License to produce

Socialt ansvar

Inkl. velfærd for grisene

Bundlinje

Investering, udgifter
og indtjening

Klima og miljø

Når vi siger bæredygtigt landbrug, så mener vi det

Grisekongres 2021

Vi vil være
kendt for at
gøre tingene
ordentligt

Den sociale bundlinje

- Forsøger at genskabe / styrke stoltheden i erhvervet
- Åbenhed
- Ansvarlighed for uddannelse
- Kommunikation via diverse medier

Kommunikation

Et moderne landbrug med stærke værdier betyder, at vi driver en landbrugsvirksomhed med fokus på kommunikation:

- Hjemmeside
- Sociale medier

Et moderne landbrug med stærke værdier

Et moderne landbrug med stærke værdier betyder, at vi driver en landbrugsvirksomhed med fokus på:

- Dyrevelfærd
- Bæredygtighed
- Miljø
- Socialt ansvar
- Økonomisk ansvarlighed

Et bæredygtigt landbrug i mange generationer frem

Vi støtter op om FN's 17 verdensmål for en bæredygtig udvikling – vi skal være et landbrug til fremtiden.

#2 Stop sult

#3 Sundhed & trivsel

#8 Anstændige jobs & økonomisk vækst

#12 Forsvarligt forbrug af produktion

#13 Klimaindsats

#14 Livet i havet

#15 Livet på land

Input fra andre lande

- Ro ro ro
 - Alle lande
- Brug af boks
 - Spanien
 - Samme pattegrisedødelighed ved permanent boks og boks i 5-6 dage
 - Østrig
 - Lavere pattegrisedødelighed sammenlignet med ingen boks
 - Ikke forskel på 3, 4 eller 6 dage (*Heidinger et al, 2021*)
 - England
 - Åben ikke alle bokse samtidigt
 - Åben om eftermiddagen

Status fra andre lande

- Samme udfordringer i 'alle' lande
 - Freedom in farrowing and lactation 2021 (FFL21)
 - Nedbryde barrierer og opnå forandring
- Ikke 'når' men hvordan
- Hvordan -> det er komplekst
- Win-win at dele viden og erfaringer
 - Også på tværs af landegrænser

[Se mere:](#)

www.freefarrowing.org

Viden og erfaringer – Danmark og andre lande

- Bæredygtighed -> indendørs produktion
- Evidens-baseret og ikke 'administrativt'
- Komplexitet – ikke prioriteret
 - Redebygning 'eller' boks
 - Hygiejne 'eller' delvist fast gulv
 - Større areal 'eller' fastholde produktion
 - Større kuld
 - Arbejdsforhold
 - Ejer-beslutning – motivation hos ansatte

Vores rejse

- Stidesign
- Erfaring/sparring
- En stærk værdi og en vigtig del af fortællingen

Vores rejse

- Stidesign
- Erfaring/test/sparring
- En stærk værdi og en vigtig del af fortællingen

Tidslinje - rejse 2008 – 2012 – 2018 – 2022

Vores fremtidssikre anlæg

- Løsdrift i alle staldafsnit
- Klimakontrolleret bygningsanlæg
- Energoptimeret

Findes den fremtidssikre sti?

- Stenalderen endte ikke, fordi vi løb tør for sten
 - Den sluttede, fordi det var tid til at genoverveje, hvordan vi levede.

Vi har fortsat velfungerende kassestier

– men **VERDEN** omkring os ændrer sig, og I skal fortsat drive forretning, **OG** tiltrække dygtige medarbejdere **OG** fungere som en del af samfundet.

Vores 'første' sti

- Ingen boks og delvist fast gulv

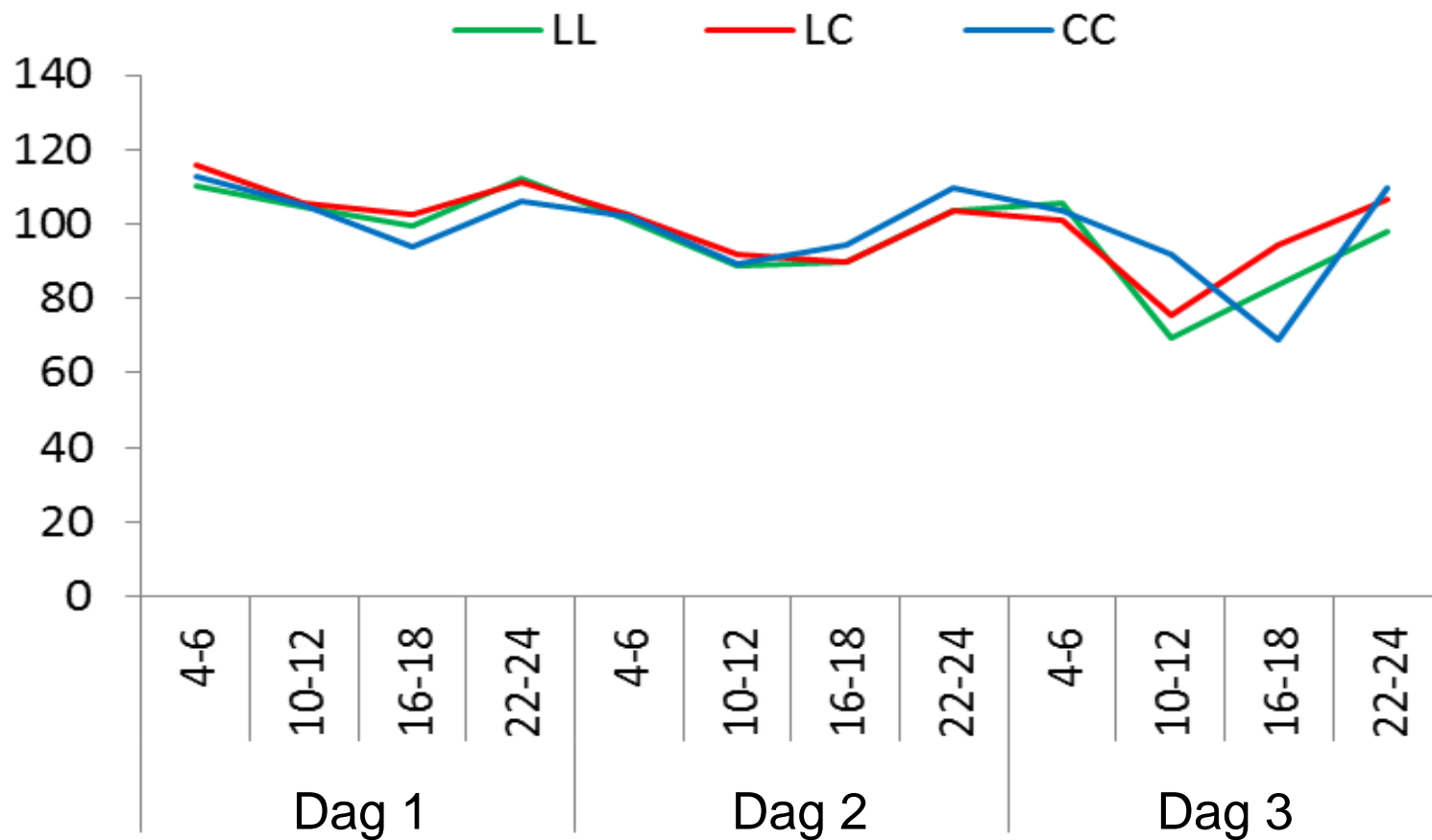
Vores 'næste' sti

- Boks omkring faring og større spaltegulv

Hvordan påvirker boksen soens bevægelse?

Ligge i sideleje, min/interval

Mod.e. Hales et al., 2019

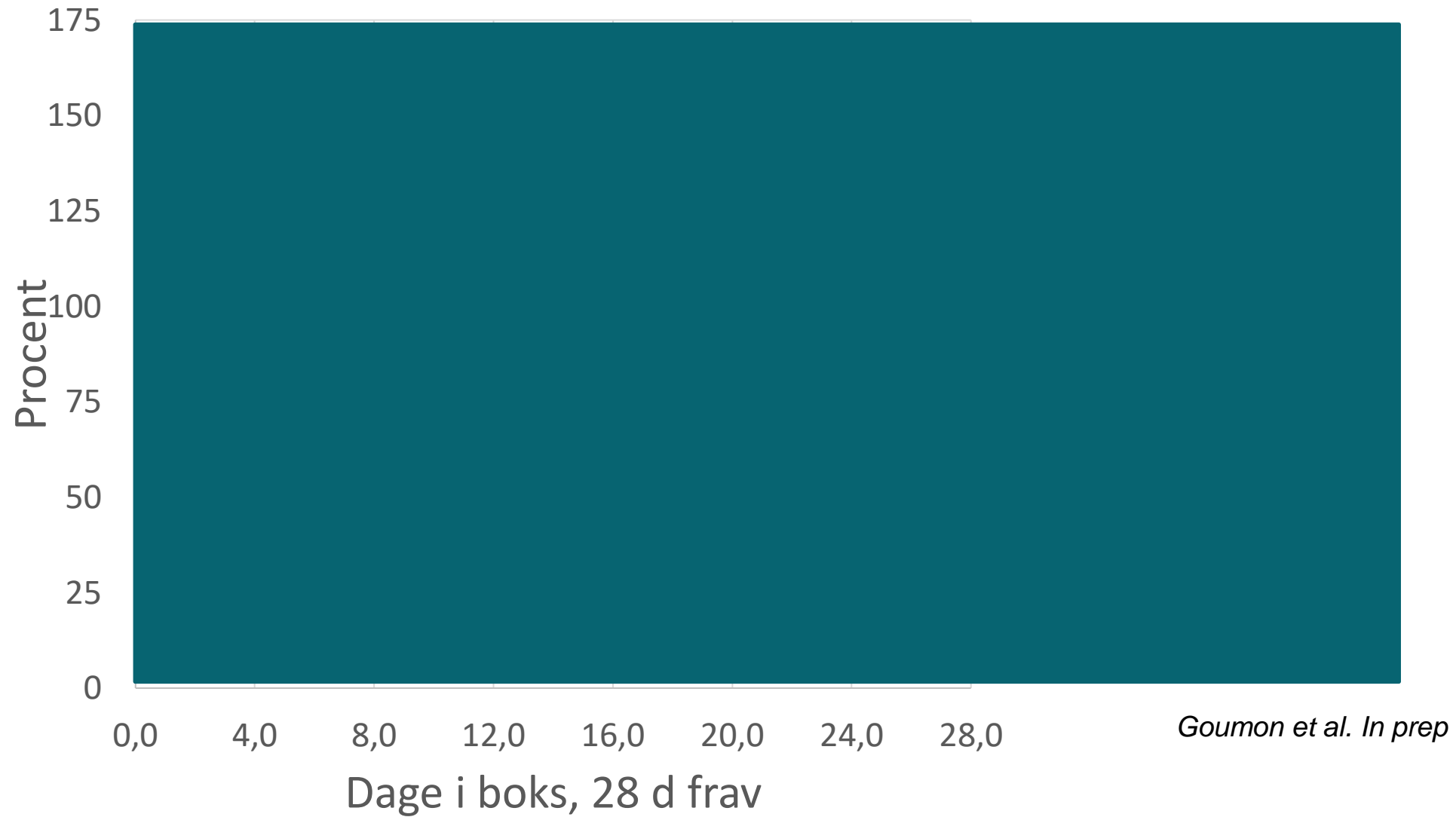
Skal/vil/kan vi '*End the Cage Age*'?

- Stigende kuldstørrelse
 - Behov for at beskytte flere pattegrise fra fødsel til kuldudjævning
 - *Behov for at beskytte flere pattegrise fra kuldudjævning til fravænning*
- Pattegriseoverlevelsen forbedres af en boks i nogle dage omkring faring
 - Periodelængde
 - Hvornår og hvor længe?
 - Hvornår på dagen åbnes?

• End the **Cage Age** - campaign

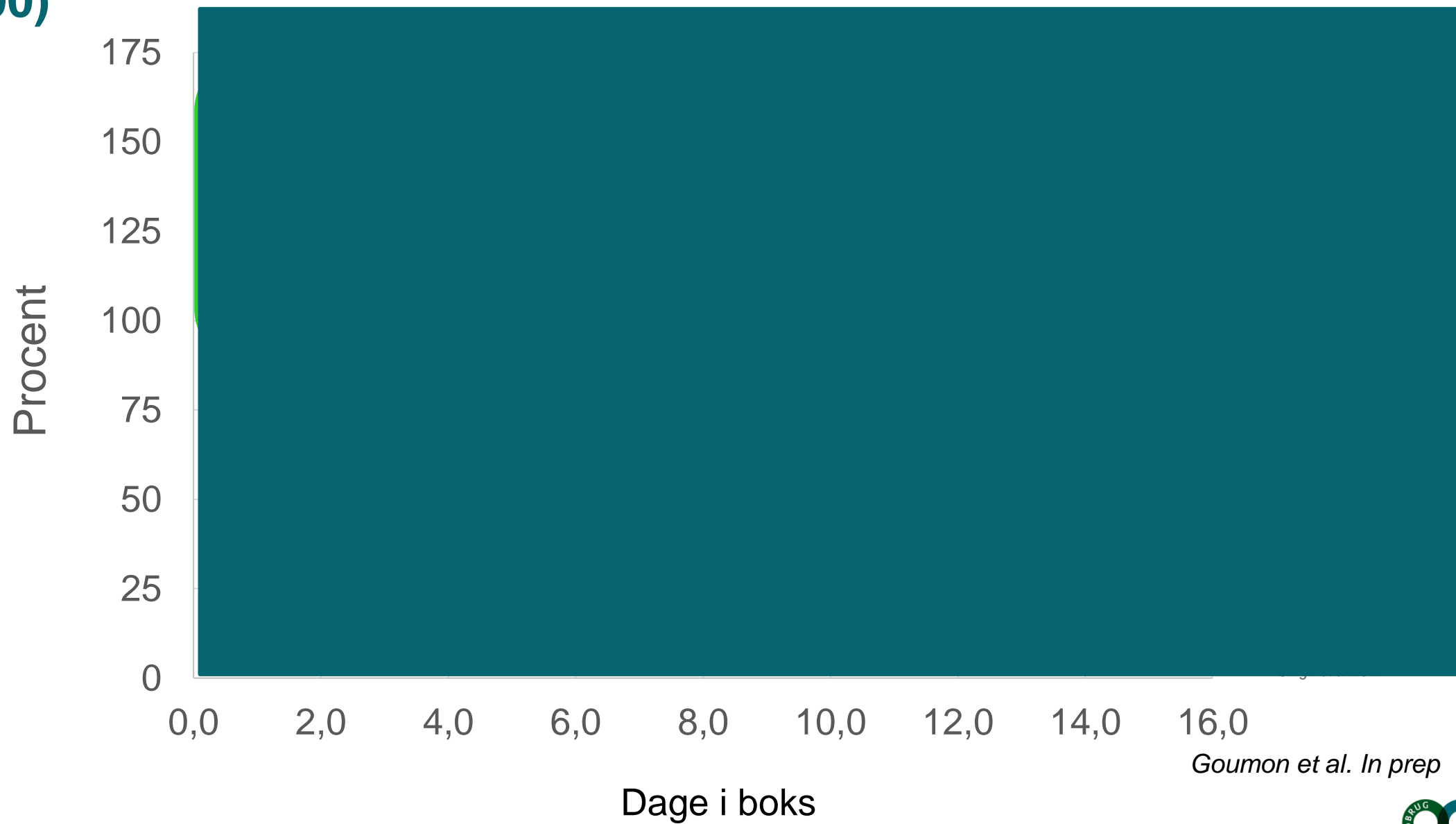
- 1,4 millioner underskrifter
- 18 medlemslande
- 170 organisationer
- EU-kommissionen
- 2023/2027

Pattegrisedødelighed ved kort brug af boks versus nul-boks (indeks 100)

Goumon et al. In prep

Pattegrisedødelighed ved kortvarig boks versus kassesti (indeks 100)

Goumon et al. In prep

Gælder også ved store kuld.....

Nyt fra SEGES – løse søer i farestalden – resultater klar/på vej

- Fodring
- Hæve-sænke gulv
- Varme ved fødsel
- *Redebygning på vej*
- Temperatur
- Stier til løse søer med store kuld
 - Ingen ammesøer
- Bæredygtighed

SEGES faresti før og nu

Uanset sti-valg - 2022

- Hule mod gang
- Plads til 'kuldet'
- Mulighed for at bruge boks
- God plads ved yver
- Soen kan vende sig når løs

- **Kvadratisk sti**

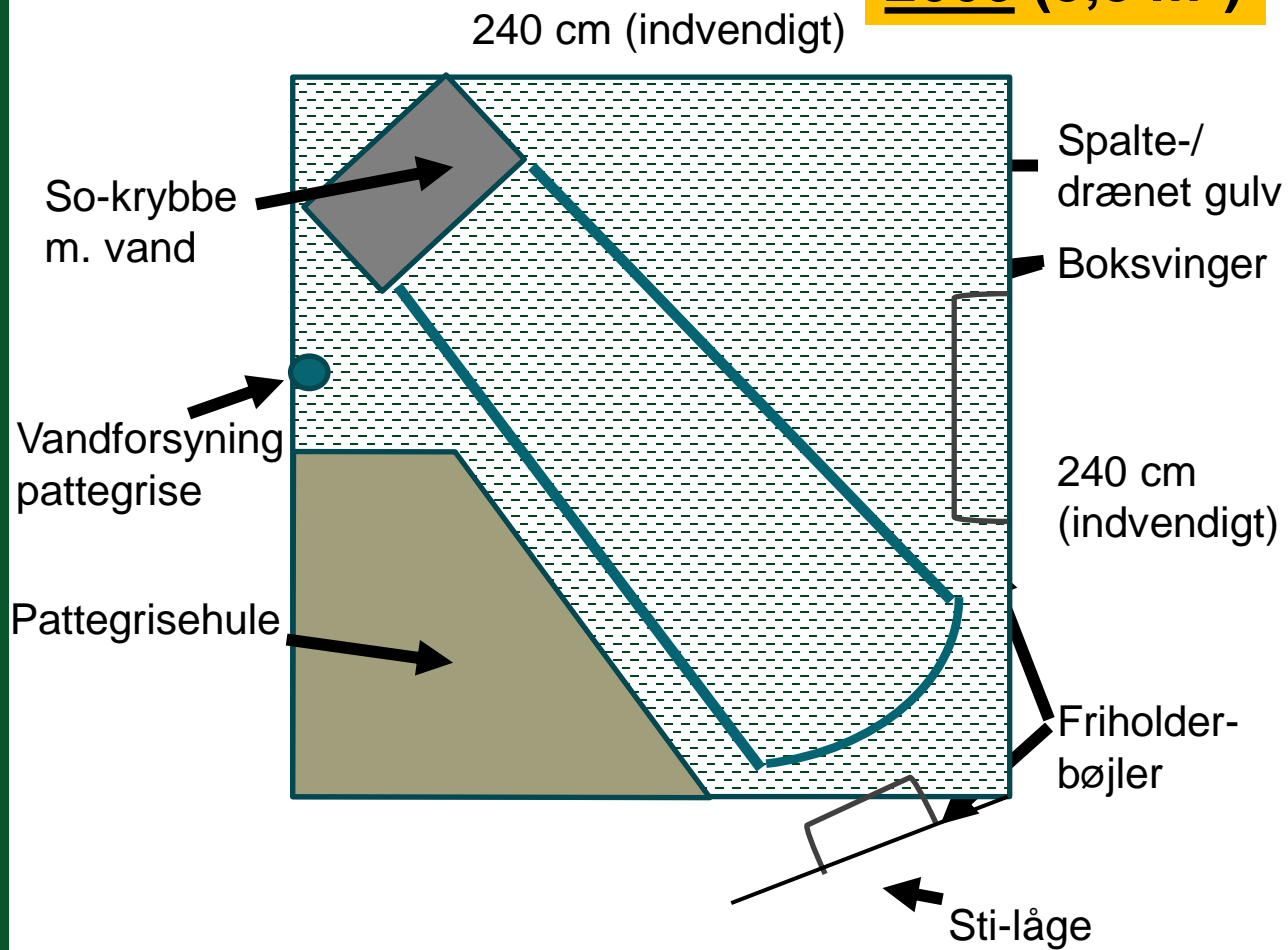
- Svært for soen at adskille i gøde- og hvileområder
 - Fulldrænet gulv
 - Større gylleoverflade
 - Tænk i rode-/beskæftigelse og redebygningsmaterialer

- **Rektangulær sti**

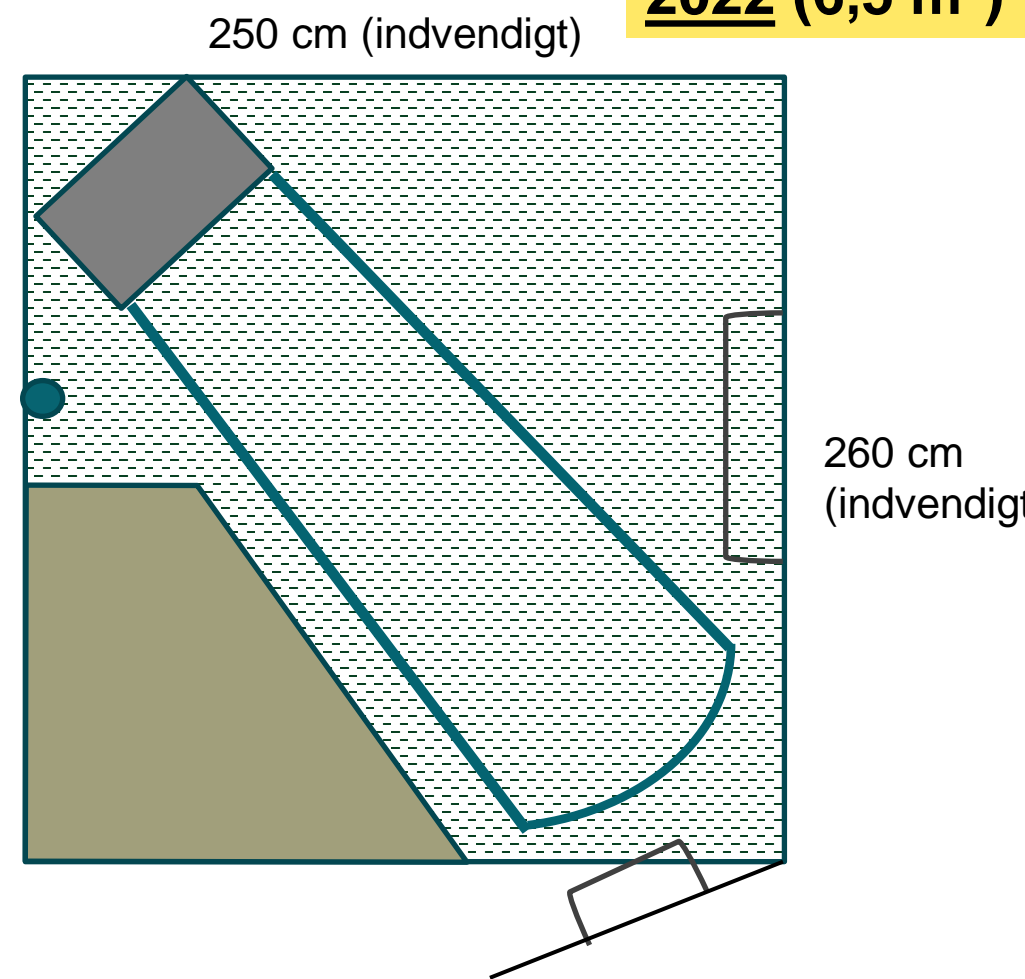
- Nemmere for soen at opdele
 - Mulighed for delvist fast gulv
 - Mulighed for at tildele materialer
 - Reduceret gylleoverflade

Den kvadratiske sti

2009 (5,8 m²)

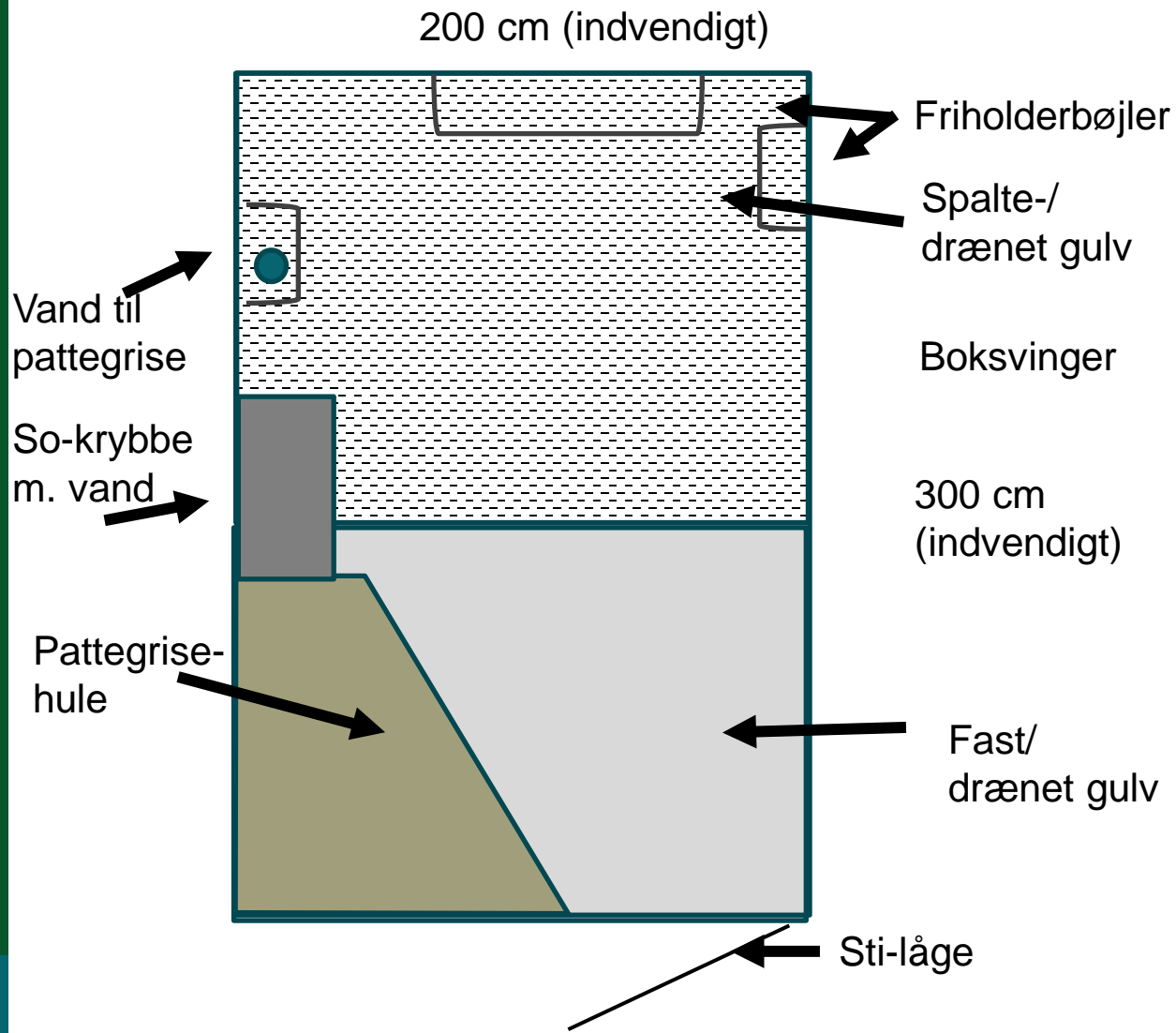

2022 (6,5 m²)

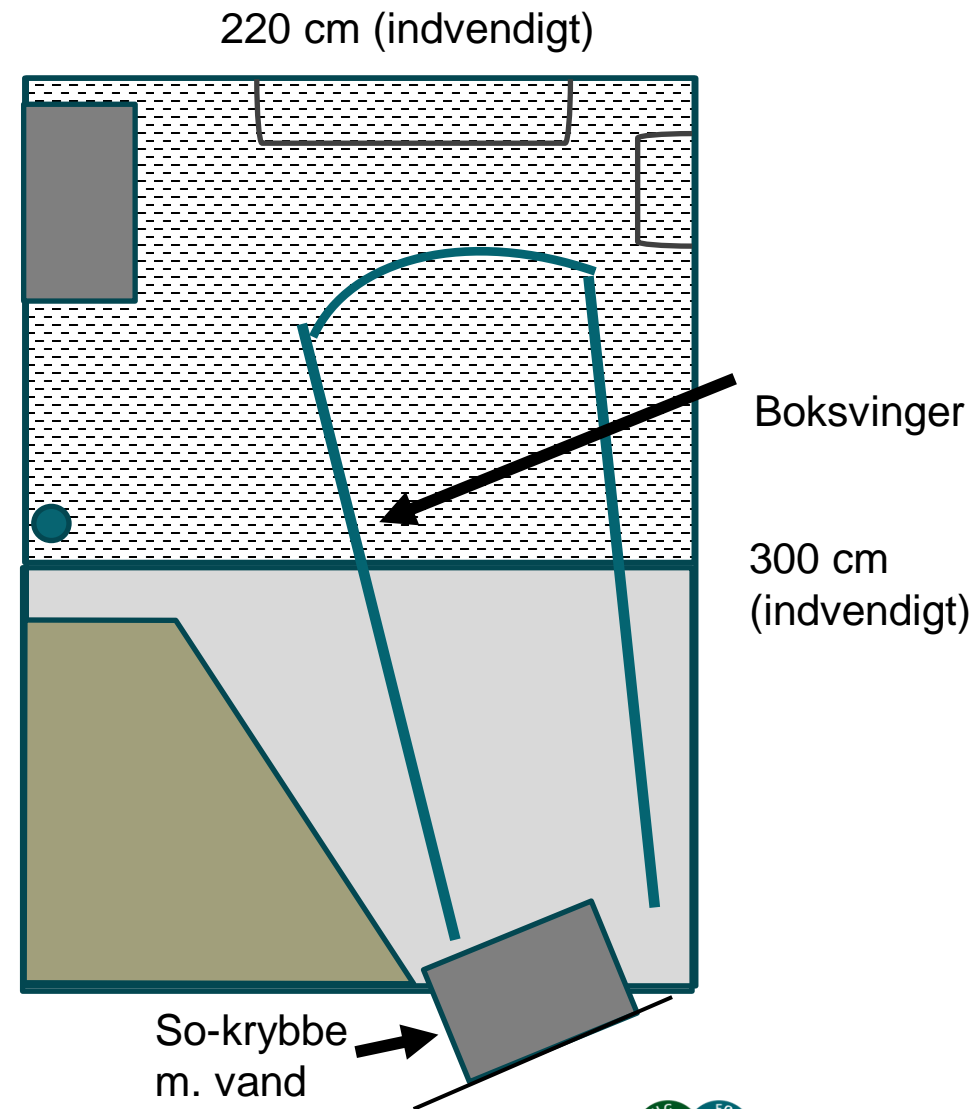

Den rektangulære sti

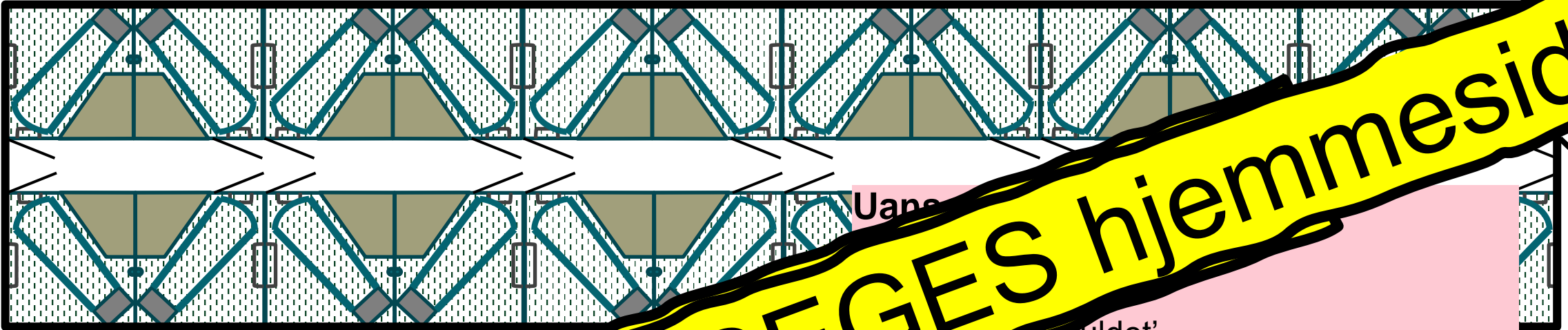
2010 (6,0 m²)

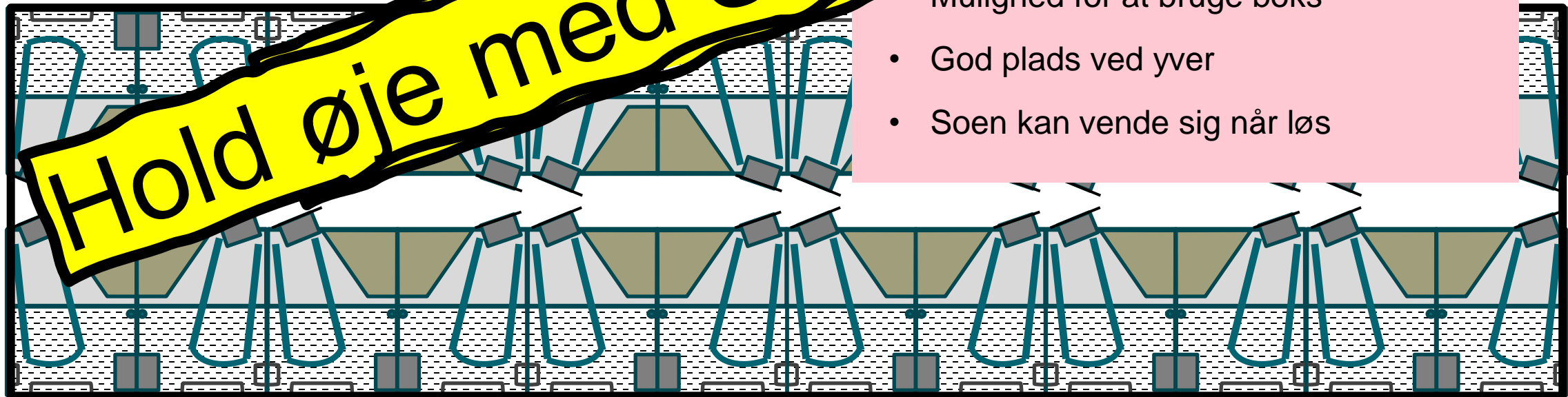
2022 (6,6 m²)

Den kvadratiske sti; To-rækket sektion

Den rektangulære sti; To-rækket sektion

Hold øje med SEGES hjemmeside

- Uanset om kuldet
- Mulighed for at bruge boks
- God plads ved yver
- Soen kan vende sig når løs

Afsluttende

- ✦ Stidesign med hule mod gang
- ✦ Stihygiejne og plads
- ✦ Så lidt sammenblanding som muligt
- ✦ Mulighed for brug af beskyttelsesbøjle

